

**Wydział
Inżynierii Lądowej**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Stosowanie zwiększonych ilości granulatu asfaltowego dozowanego na zimno do mieszanek mineralno-asfaltowych z wykorzystaniem technologii WMA

mgr inż. Adam Liphardt

**Politechnika
Warszawska**

Plan prezentacji

2

- Wstęp
- Stan obecny
- Recykling na ciepło – założenia, plan badań
- Ocena właściwości MMA z granulatem i dodatkami WMA
- Ocena właściwości odświeżających dodatków WMA
- Zalecenia w zakresie stosowania dodatków WMA do mieszanek z granulatem asfaltowym
- Podsumowanie

Program RID – Rozwój Innowacji Drogowych
Projekt RID OT1-6 „Wykorzystanie materiałów z recyklingu”

Zadanie 3: Recykling na ciepło

Ocena możliwości stosowania zwiększonych ilości granulatu asfaltowego z wykorzystaniem dodatków WMA

Stan obecny – destrukcja asfaltowy

4

WT-2 2014:

- Dozowanie na zimno do 20% masy MMA
- Dozowanie na gorąco do 30% masy MMA

„Do produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych z zastosowaniem granulatu nie dopuszcza się stosowania środków obniżających lepkość asfaltu”

Załącznik do zarządzenia Nr 47
Generalnego Dyrektora Dróg
Krajowych i Autostrad z dnia 25.09.2014r.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych
i Autostrad

NAWIERZCHNIE ASFALTOWE
NA DROGACH KRAJOWYCH

WT-2 2014 – część I
Mieszanki mineralno-asfaltowe
Wymagania Techniczne

Warszawa 2014

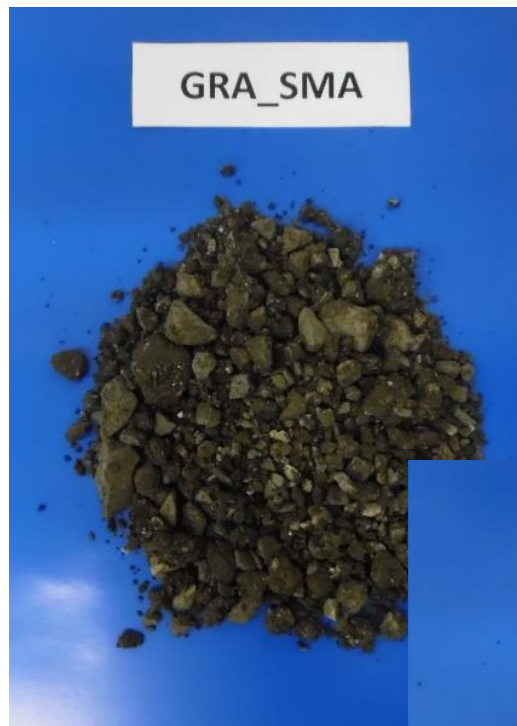
- Czy można stosować technologię na ciepło (dodatki WMA) w produkcji mieszanek z granulatem/destruktem asfaltowym?
- Czy można zwiększyć ilość granulatu dozowanego na zimno dzięki zastosowaniu dodatków WMA?
- Czy można obniżyć temperatury technologiczne dla mieszanek z granulatem asfaltowym dozowanym na zimno?
- Czy dodatki WMA wykazują właściwości odświeżające tzw. „*rejuvenator effect*”?

Plan badań

6

3 mieszanki mineralno-asfaltowe :

- AC 22 P
- AC 16 WMS
- SMA 11

2 granulaty asfaltowe:

- SMA – frezowanie selektywne (5,4% asf. $T_{PiK}=59,8^{\circ}\text{C}$)
- AC – frezowanie AC S + AC W (4,9% asf. $T_{PiK}=68,5^{\circ}\text{C}$)

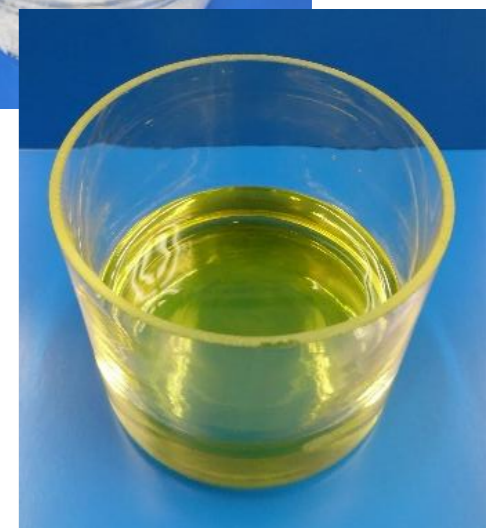
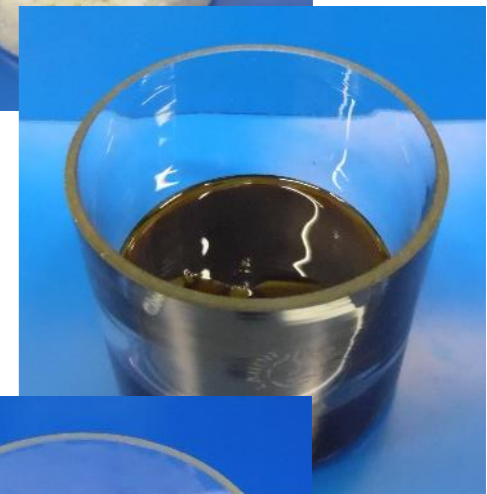

2 lepiszcza asfaltowe:

- PMB 45/80-55
- PMB 25/55-60

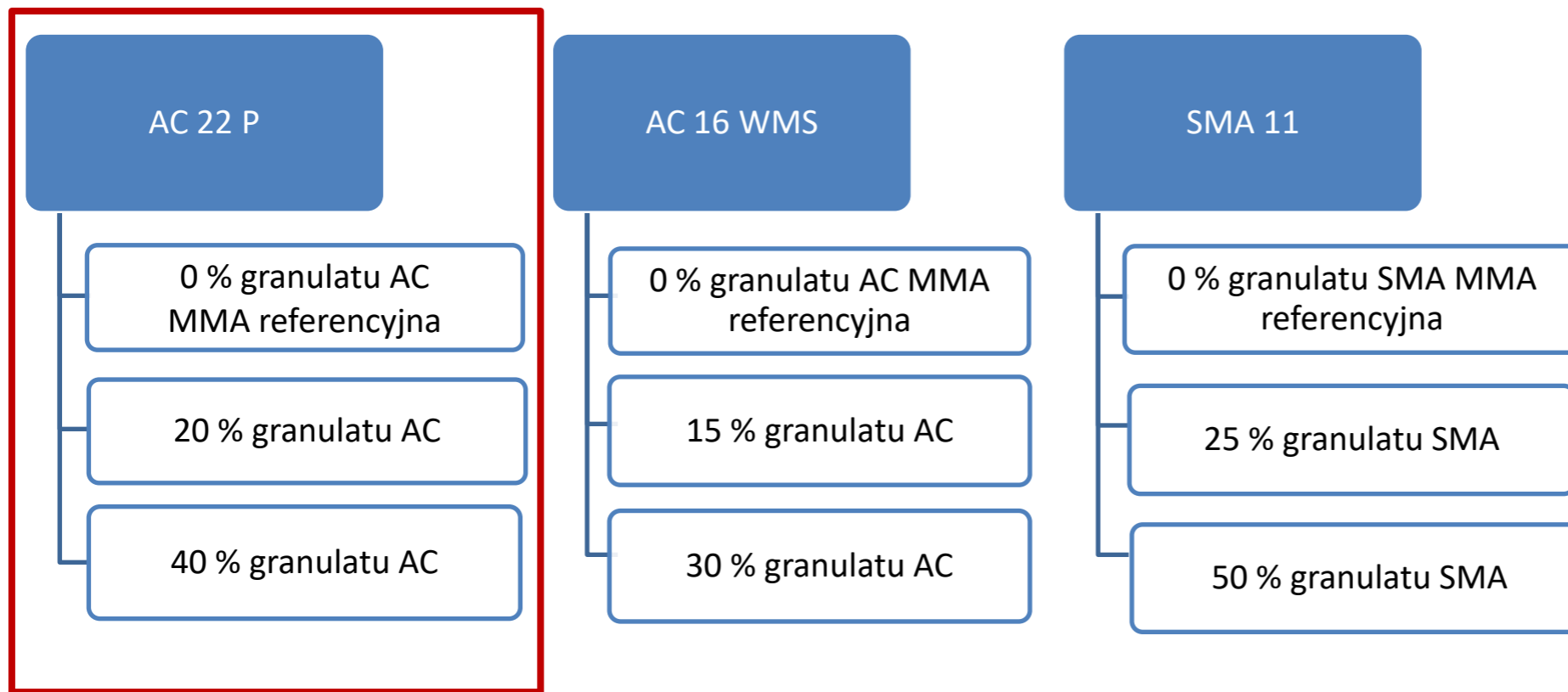
4 rodzaje dodatków WMA:

- Parafiny F-T
- Środki zmniejszające napięcie powierzchniowe
- Zeolity
- Środki pochodzenia roślinnego (Bioflux)

Plan badań

7

- Badania zagęszczalności w prasie żyratorowej oraz na próbkach z ubijaka Marshalla mieszanek mineralno-asfaltowych z granulatem asfaltowym i dodatkami WMA
- Badania sztywności w funkcji temperatury
- Badania odporności na działanie wody ITSR
- Badanie koleinowania
- Badania właściwości odświeżających dodatków WMA (rejuvenator effect)

Wybrane wyniki badań

8

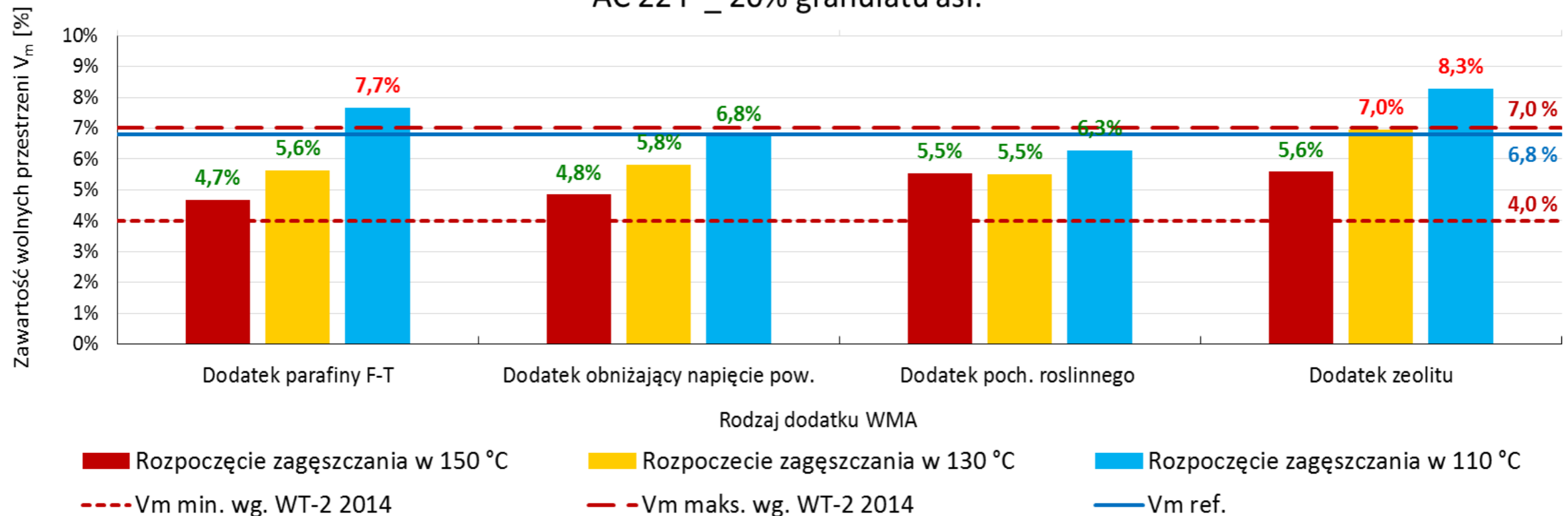
Ocena zagęszczalności MMA z granulatem asfaltowym i dodatkami WMA:

- Wytworzenie mieszanek w stałej temperaturze z destruktem dozowanym na zimno
- Zagęszczanie mieszanek w ubijaku Marshalla i prasie żyratorowej
- 3 temperatury początku zagęszczania: 150, 130, 110 °C
- Ocena gęstości objętościowej i zawartości wolnych przestrzeni

Zagęszczanie w ubijaku Marshalla:

AC 22 P _ 20% granulatu asf.

$V_{m,ref} = 6,8\%$

Wybrane wyniki badań

9

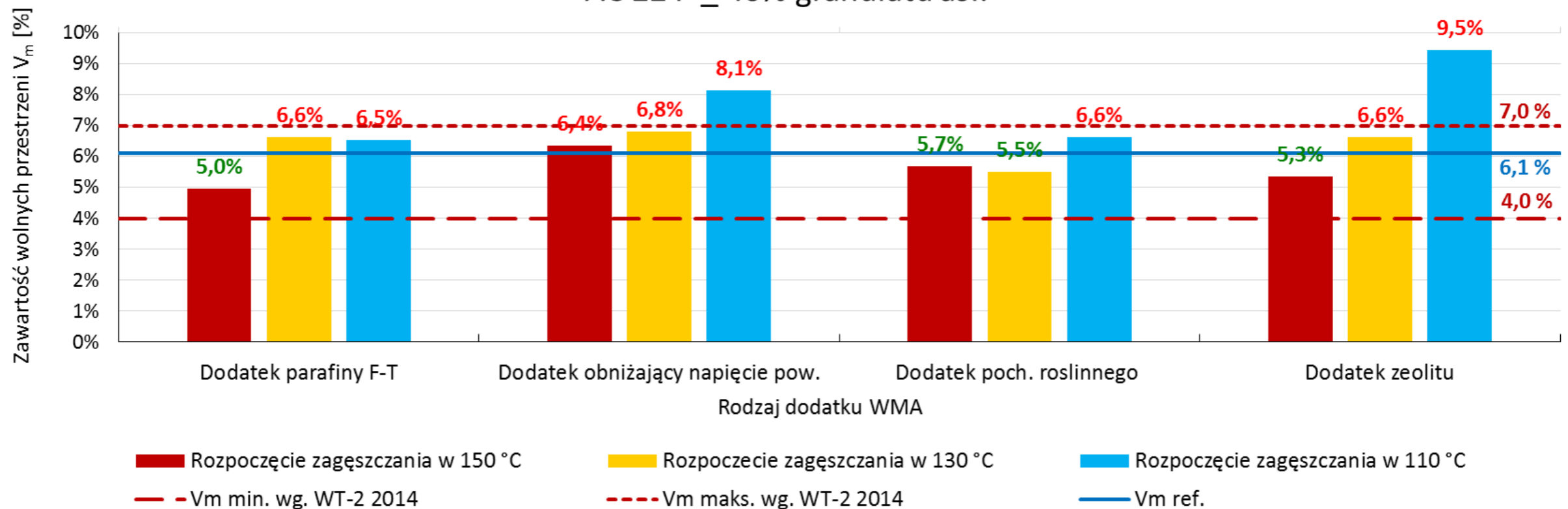
Ocena zagęszczalności MMA z granulatem asfaltowym i dodatkami WMA:

- Wytworzenie mieszanek w stałej temperaturze z destruktem dozowanym na zimno
- Zagęszczanie mieszanek w ubijaku Marshalla i prasie żyratorowej
- 3 temperatury początku zagęszczania: 150, 130, 110 °C
- Ocena gęstości objętościowej i zawartości wolnych przestrzeni

Zagęszczanie w ubijaku Marshalla:

AC 22 P _ 40% granulatu asf.

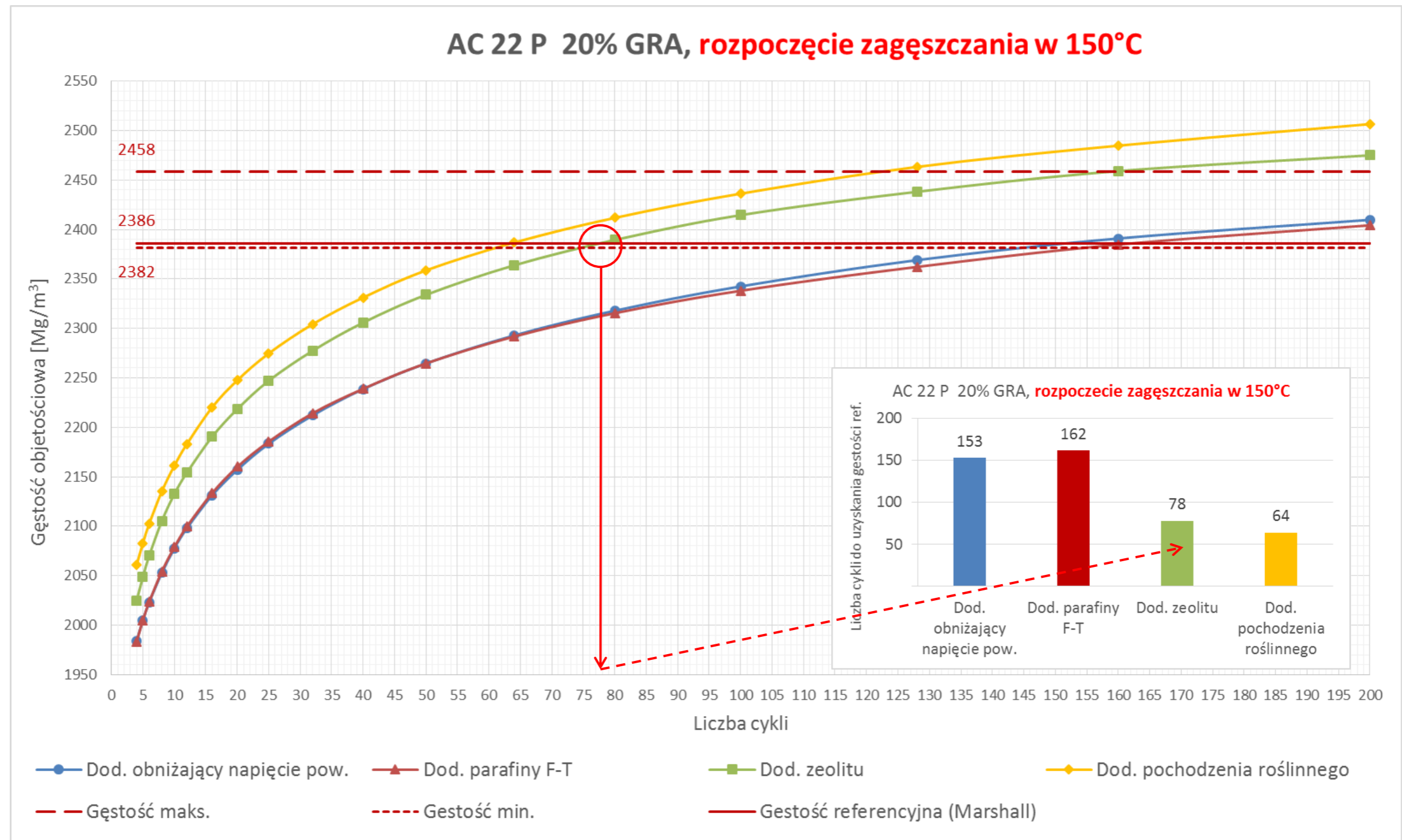
$V_{m,ref} = 6,1\%$

Wybrane wyniki badań

10

Zagęszczanie w prasie żyratorowej:

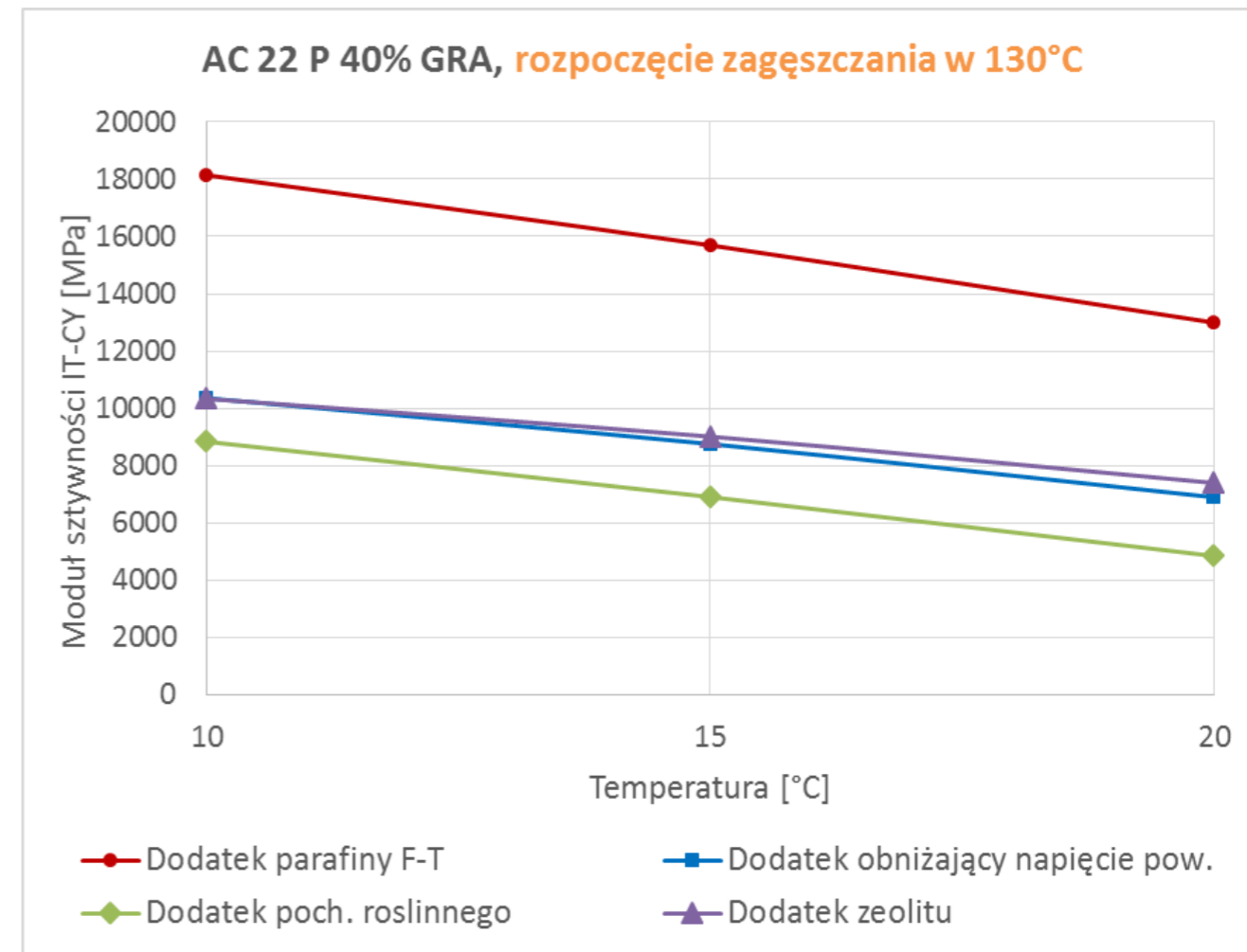
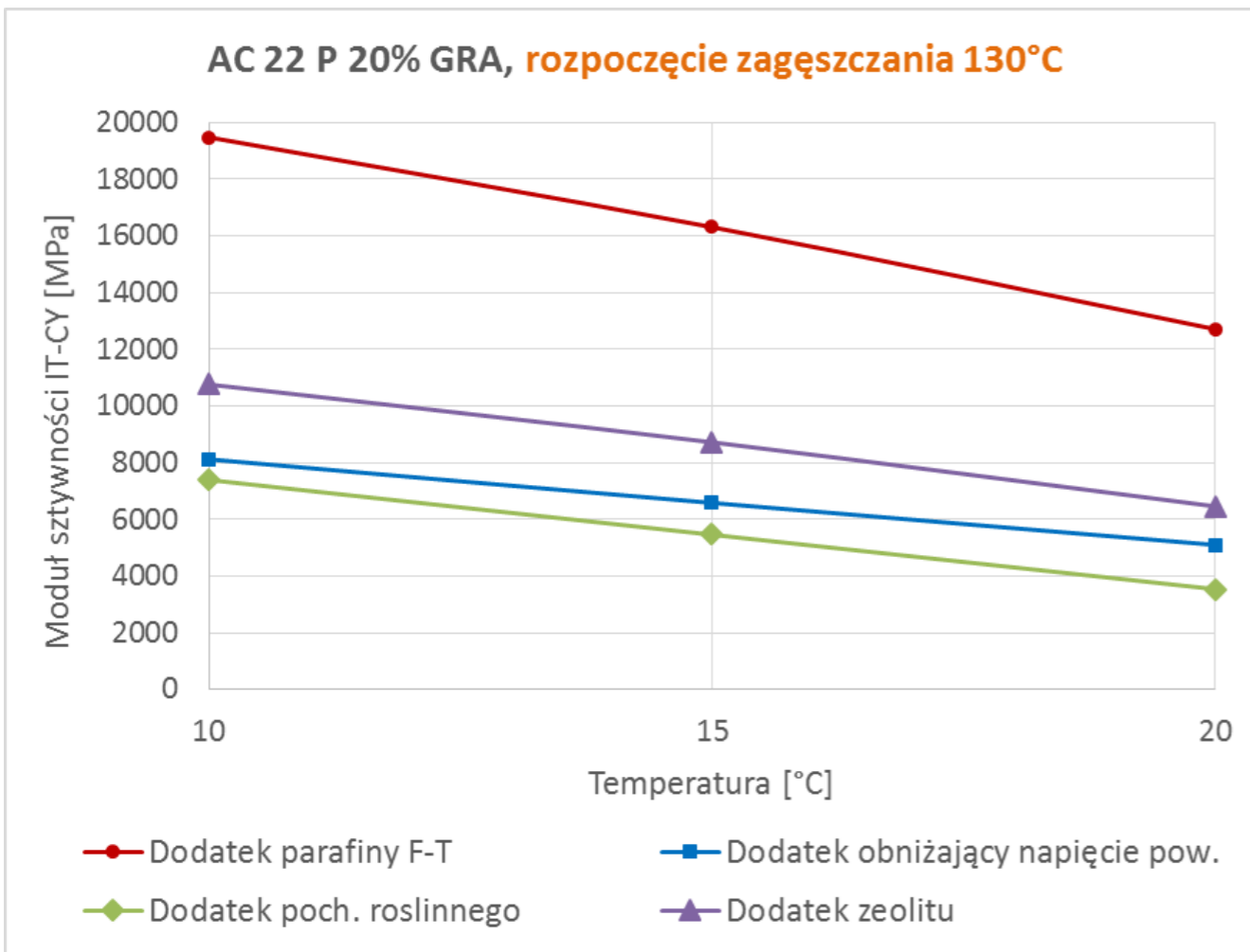

Wybrane wyniki badań

11

Badanie sztywności w funkcji temperatury metodą IT-CY

- ❑ Próbki o średnicy 100 mm zagęszczane w ubijaku Marshalla
- ❑ 3 temperatury badania: 10, 15, 20 °C

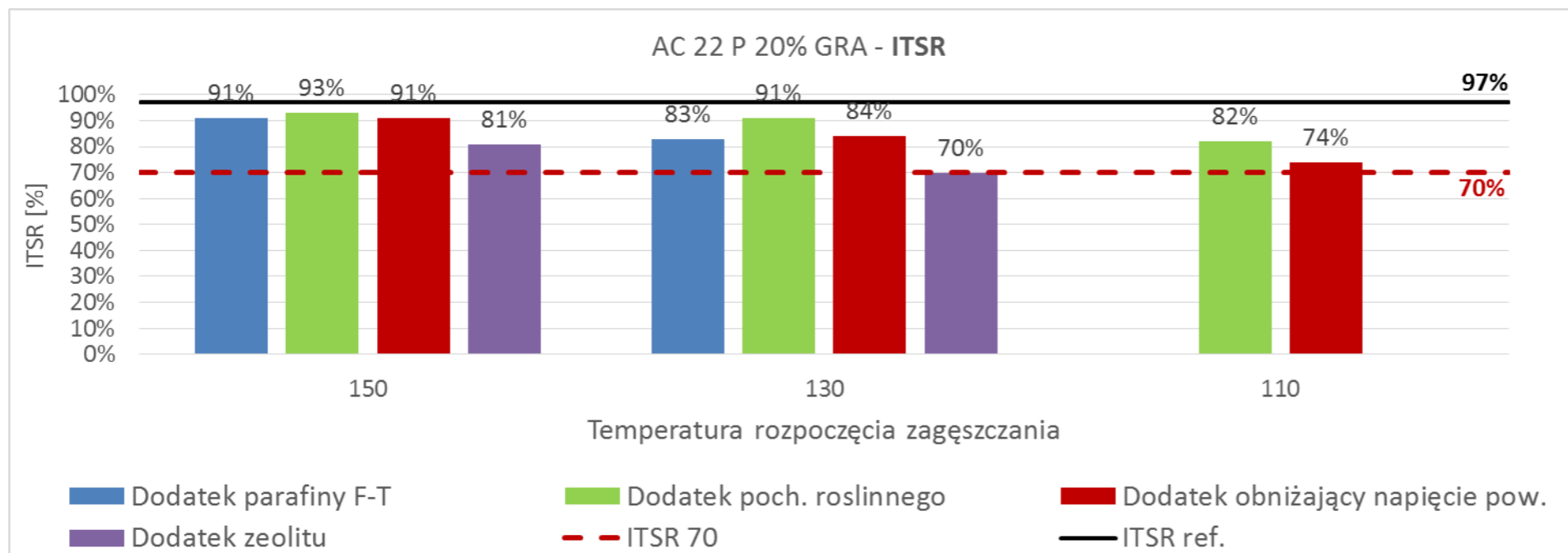
Wybrane wyniki badań

12

Badanie odporności na działanie wody - ITSr

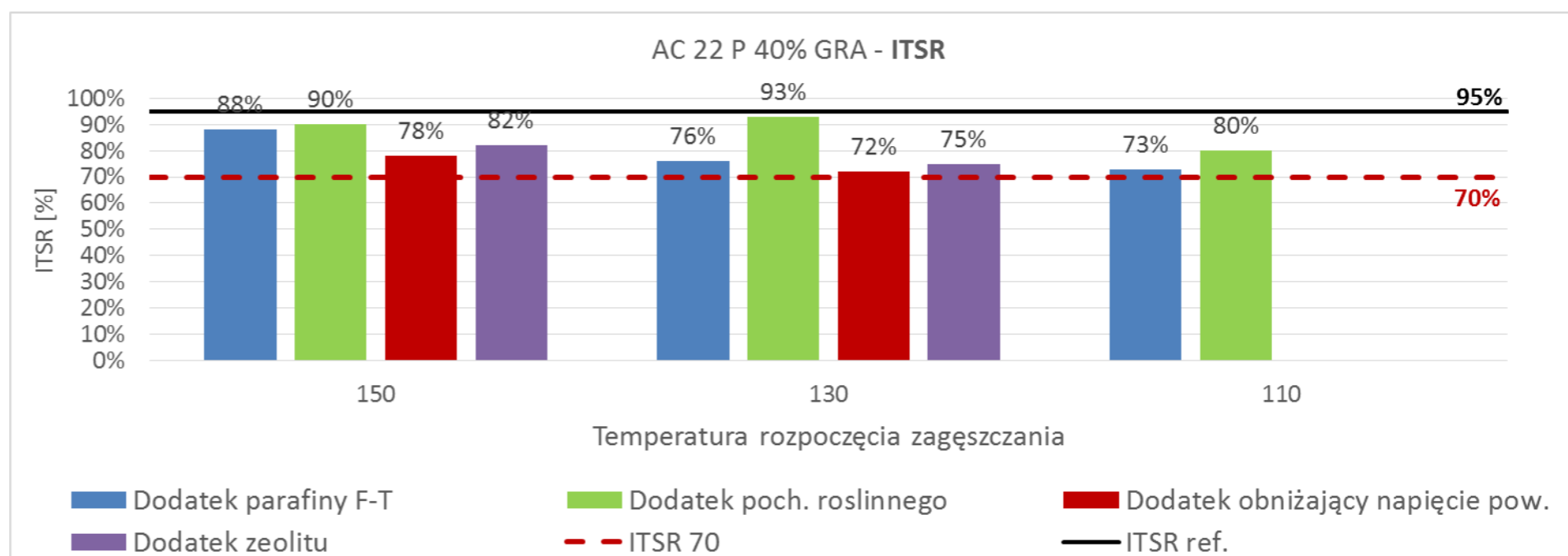
Próbki o średnicy 100 mm zagęszczane w ubijaku Marshalla (2x35 uderzeń)

→ 1 cykl zamrażania wg procedury WT-2 2014 cz. 1

20%
granulatu

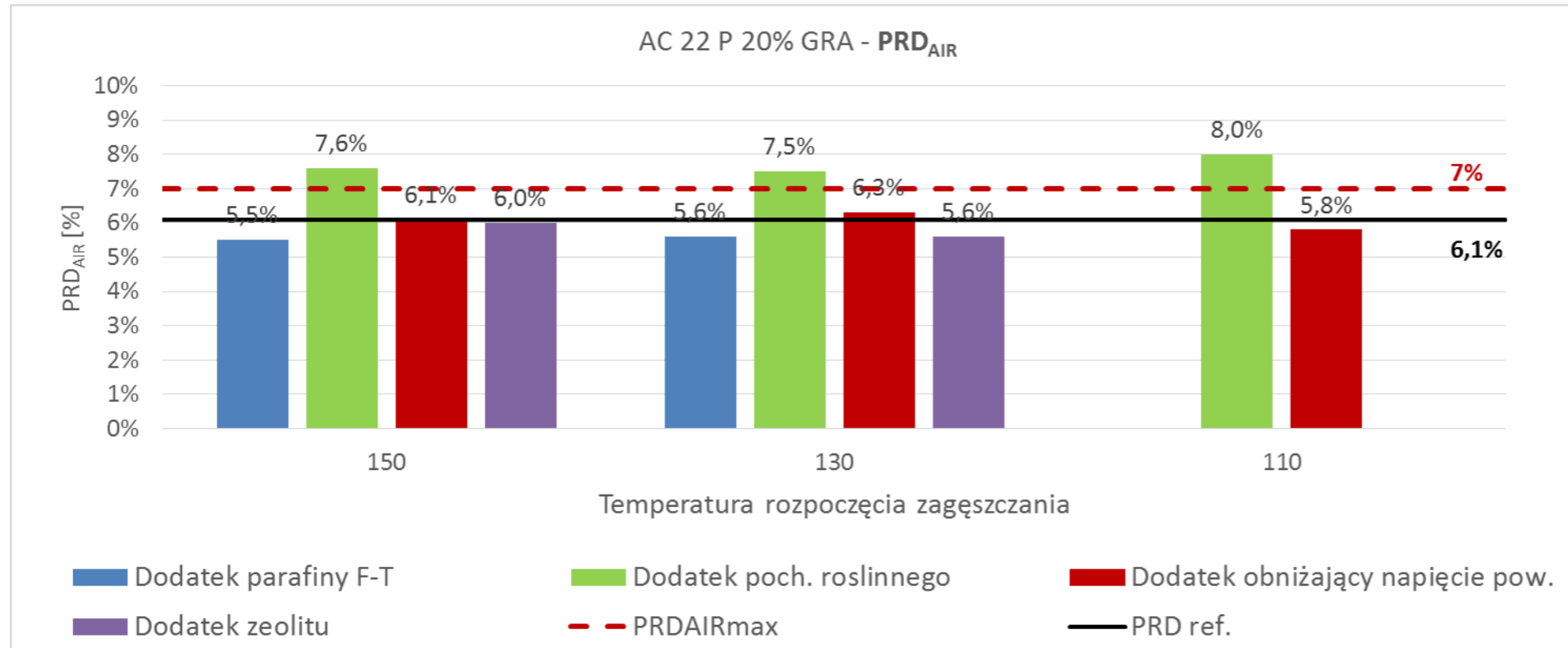
40%
granulatu

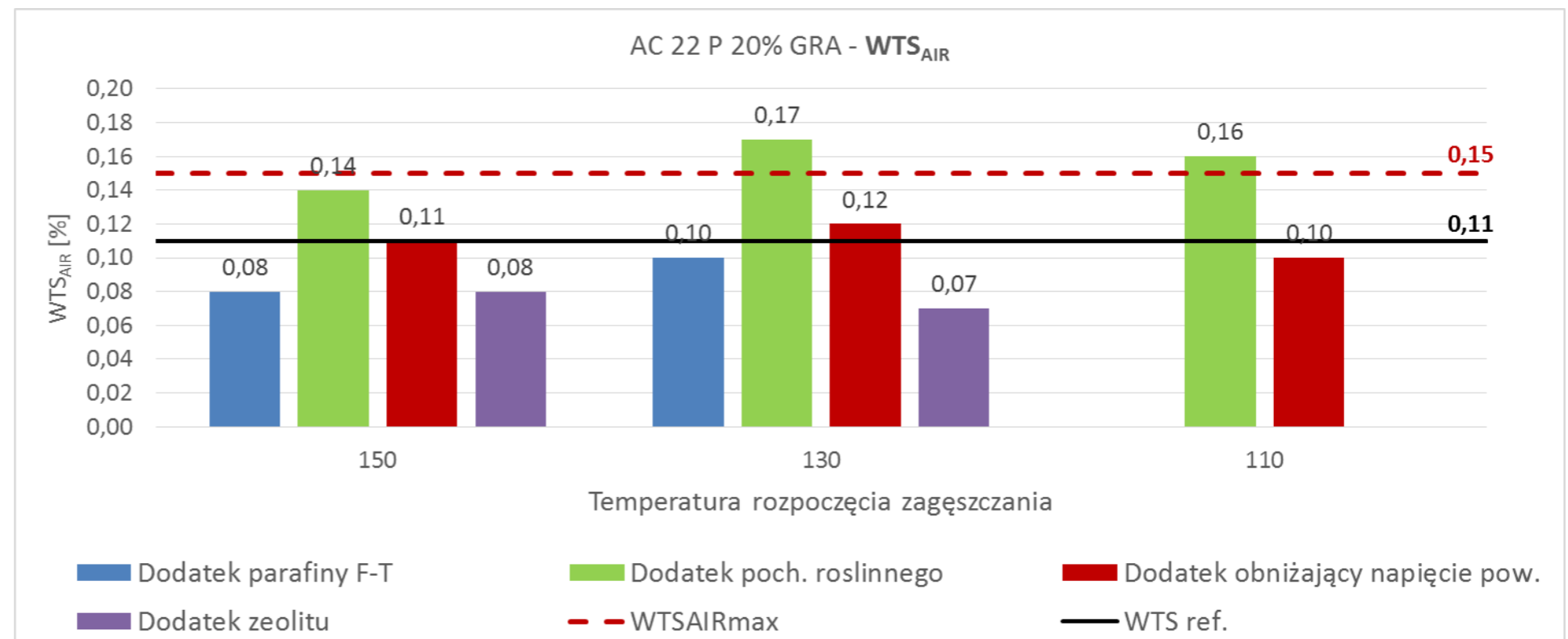
Wybrane wyniki badań

13

Badanie odporności na deformacje trwałe - koleinowanie

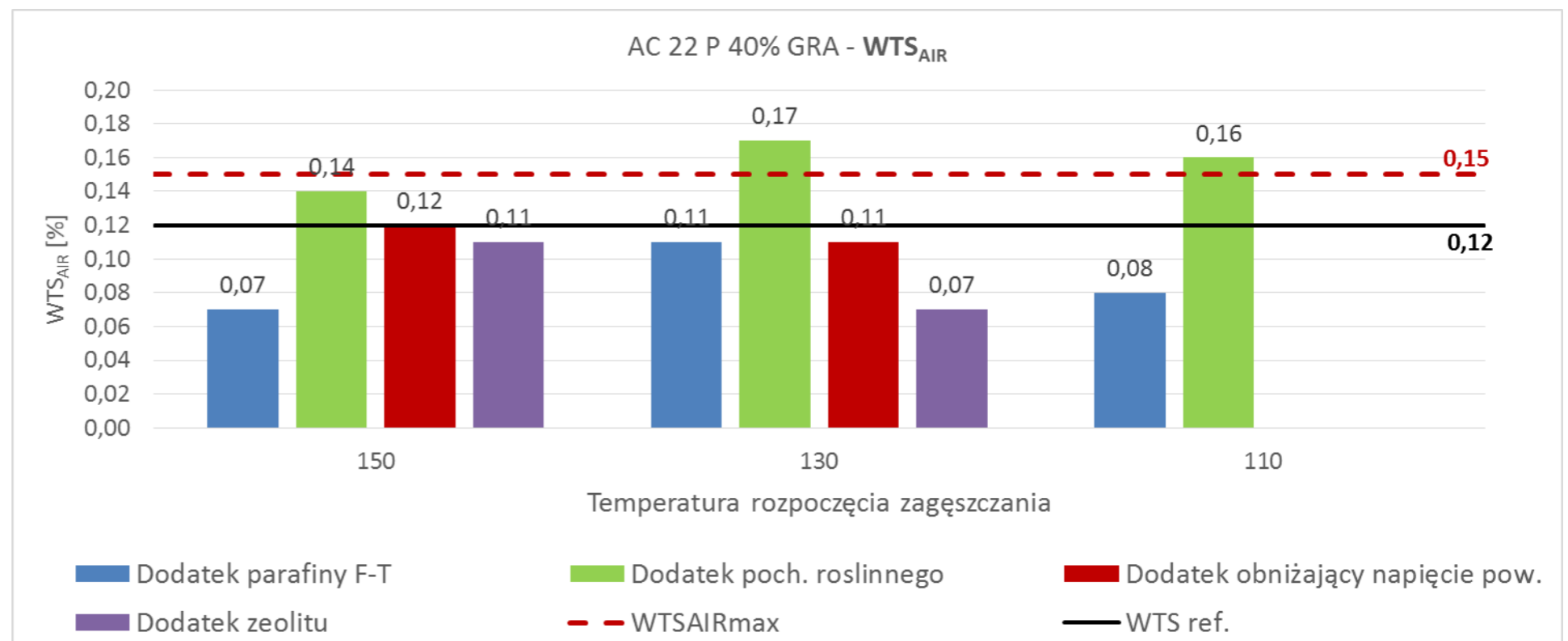
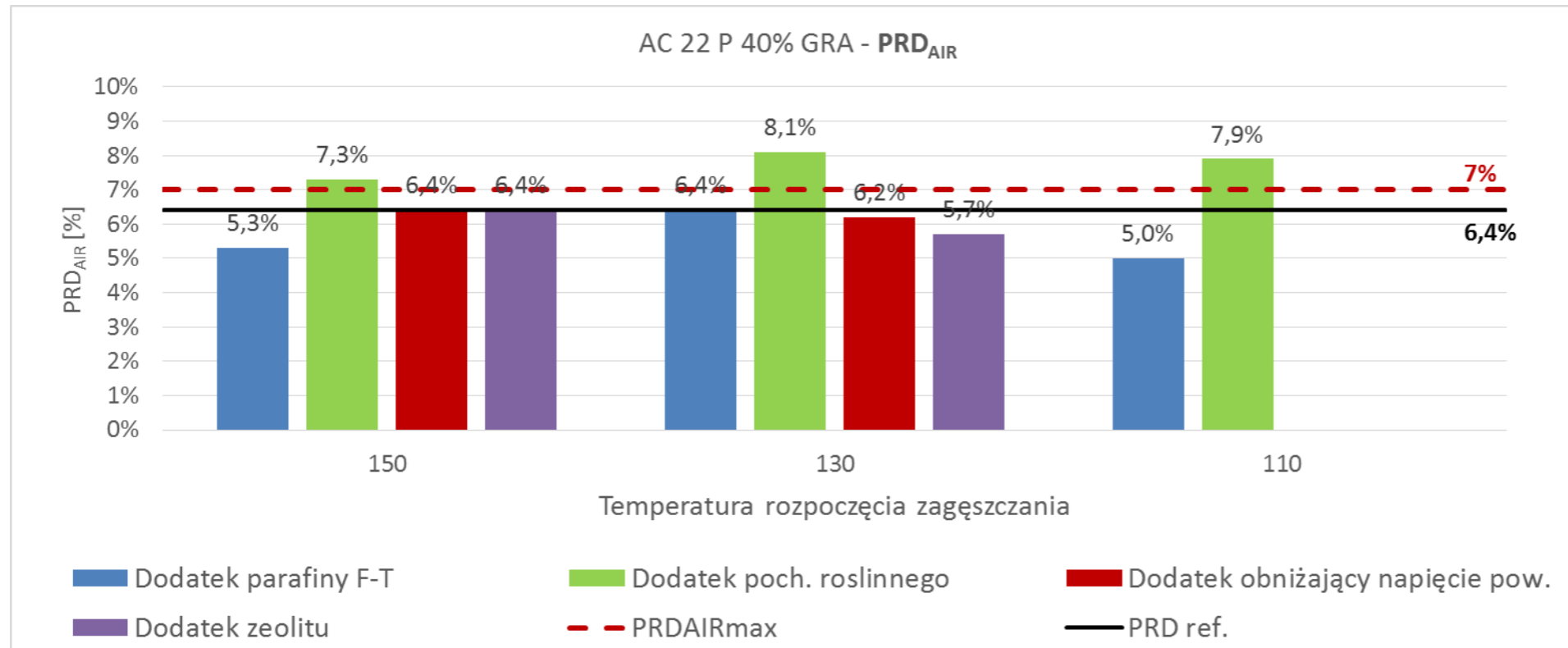
20%
granulatu

Wybrane wyniki badań

14

Badanie odporności na działanie deformacje trwałe - koleinowanie

Wybrane wyniki badań

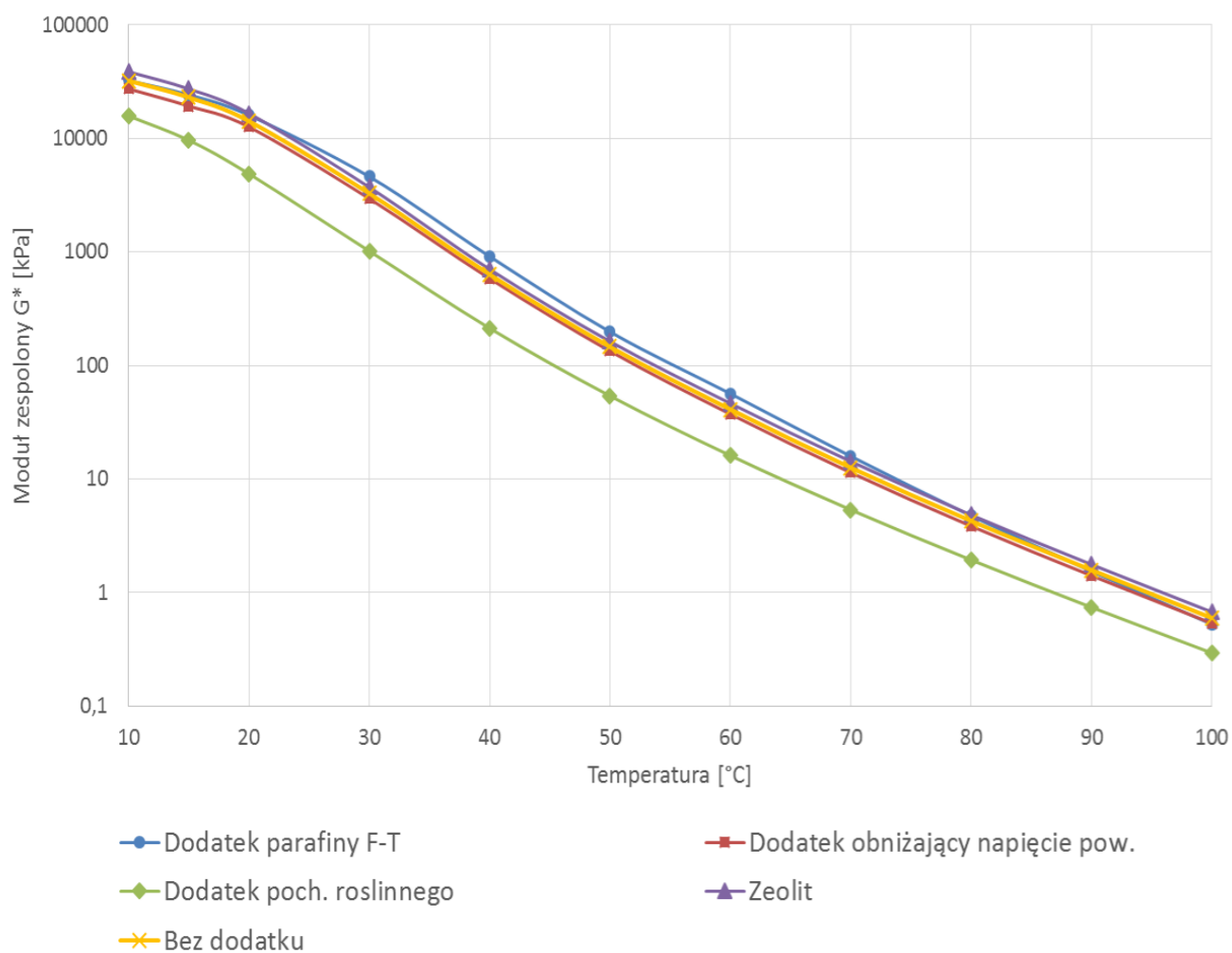
15

Ocena właściwości odświeżających dodatków WMA

- Badania właściwości funkcjonalnych lepiszczy odzyskanych z MMA – G^* , δ

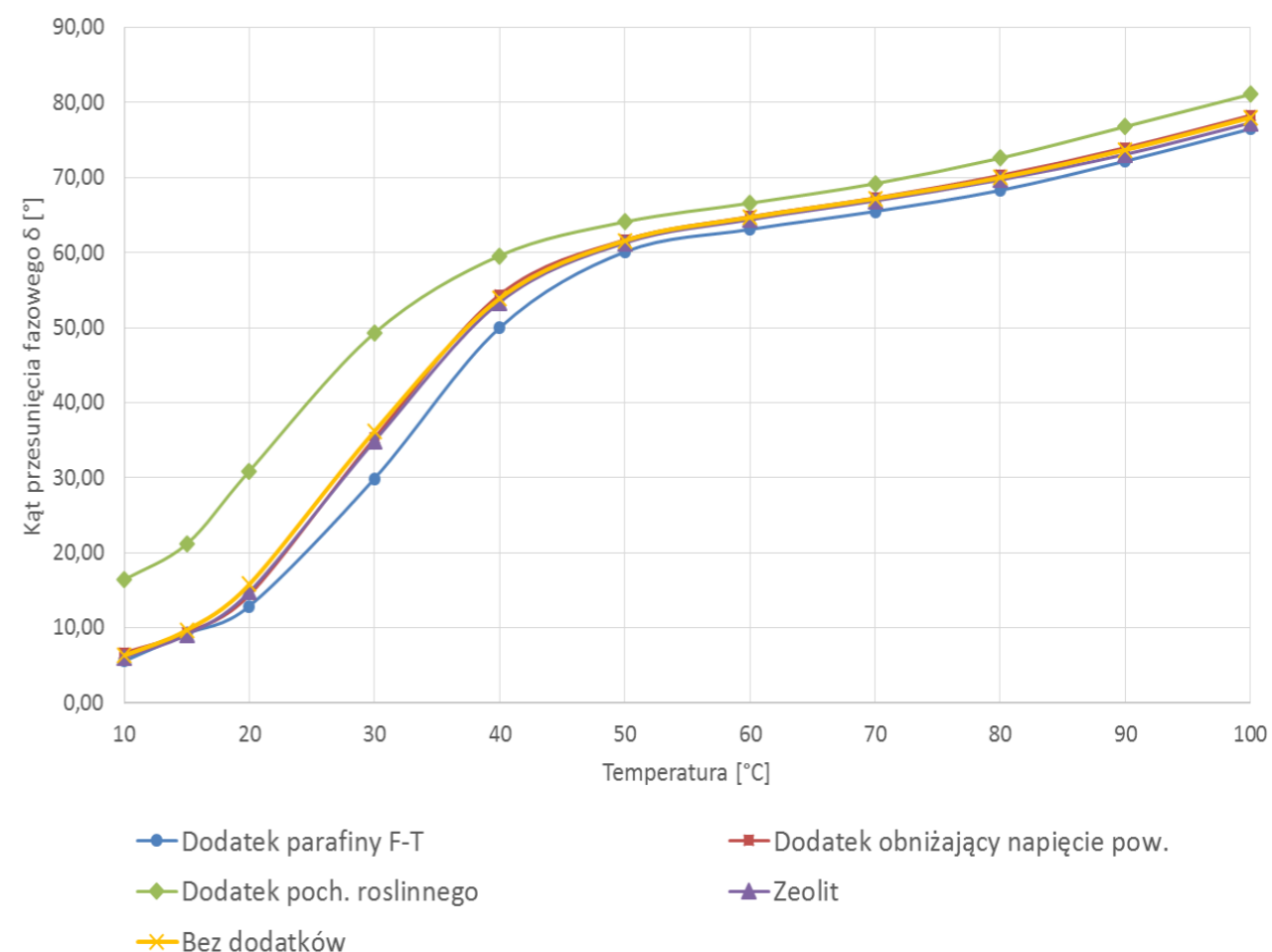
Zespolony moduł sztywności G^*

AC 22 P _ 20% granulatu asf.

Kąt przesunięcia fazowego δ

AC 22 P _ 20% granulatu asf.

Zalecenia stosowania technologii na ciepło do mieszanek mineralno-asfaltowych z dodatkiem granulatu asfaltowego produkowanych w tradycyjnej wytwórni **16**

Podstawowe cele stosowania dodatków WMA w mieszankach z granulatem asfaltowym:

- poprawa urabialności mieszanki w trakcie procesu otaczania
- możliwość wprowadzenia większej ilości zimnego granulatu dzięki poprawie urabialności

Szczególne możliwości stosowania dodatków WMA do mieszanek z granulatem asfaltowym:

- obniżenie temperatur technologicznych
- odświeżenie lepiszcza z granulatu asfaltowego

Zalecenia

stosowania technologii na ciepło do mieszanek mineralno-asfaltowych z dodatkiem granulatu asfaltowego produkowanych w tradycyjnej wytwórni

17

Woski Fischera Tropsha:

- poprawa urabialności w standardowych temperaturach technologicznych
- niewystarczająca poprawa urabialności w obniżonych temperaturach technologicznych
- zmiana właściwości lepiszcza – usztywnienie
  - pogorszenie właściwości niskotemperaturowych
  - brak efektu odświeżenia
  - poprawa odporności na deformacje trwałe

Nie zalecane do stosowania wraz z destruktorami zawierającymi twarde lepiszcza

Zalecenia

stosowania technologii na ciepło do mieszanek mineralno-asfaltowych z dodatkiem granulatu asfaltowego produkowanych w tradycyjnej wytwórni

18

Zeolity:

- ❑ poprawa urabialności w standardowych i obniżonych temperaturach technologicznych
- ❑ Brak wpływu na parametry lepiszcza
  - możliwość stosowania niezależnie od jakości lepiszcza w granulacie asfaltowym
  - brak efektu odświeżania
- ❑ Duże różnice w uzyskiwanych gęstościach między ubijaniem Marshalla a prasą żyratorową

**Zalecane projektowanie z wykorzystaniem
prasy żyratorowej**

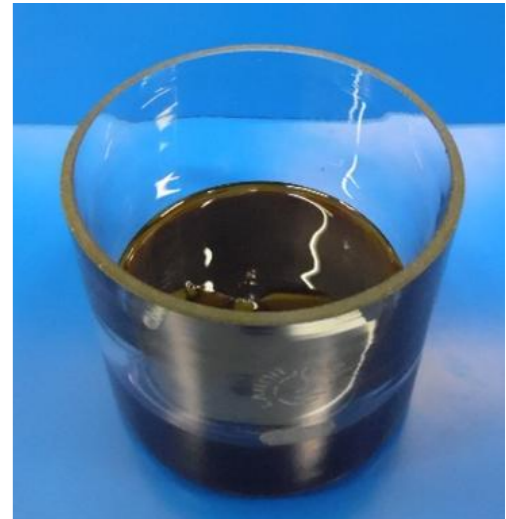
Zalecenia

stosowania technologii na ciepło do mieszanek mineralno-asfaltowych z dodatkiem granulatu asfaltowego produkowanych w tradycyjnej wytwórni

19

Chemiczne środki powierzchniowo-czynne:

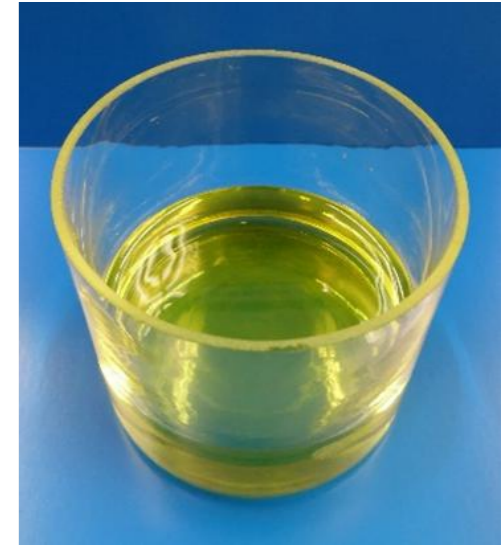
- ❑ wyraźna poprawa urabialności w standardowych temperaturach technologicznych
- ❑ brak możliwości obniżenia temperatur technologicznych
- ❑ brak wpływu na parametry lepiszcza
  - możliwość stosowania niezależnie od jakości lepiszcza w granulacie asfaltowym
  - brak efektu odświeżania

Zalecenia stosowania technologii na ciepło do mieszanek mineralno-asfaltowych z dodatkiem granulatu asfaltowego produkowanych w tradycyjnej wytwórni ²⁰

Dodatki pochodzenia roślinnego:

- ❑ Wyraźna poprawa urabialności w standardowych i obniżonych temperaturach technologicznych
- ❑ Zmiana właściwości lepiszcza – obniżenie lepkości i sztywności
  - wyraźny efekt odświeżenia
  - w skrajnych przypadkach ryzyko nadmiernego zwiększenia podatności lepiszcza na odkształcenia

- ❑ Istnieje możliwość stosowania dodatków obniżających lepkość asfaltu w produkcji mieszanek z granulatem asfaltowym
- ❑ Ograniczenie stosowania jedynie wybranych rodzajów dodatków w określonych przypadkach
- ❑ Istnieje możliwość zwiększenia ilości granulatu dozowanego na zimno przy zastosowaniu dodatków WMA dzięki poprawie urabialności
- ❑ Brak efektu odświeżenia lepiszcza w przypadku typowych dodatków WMA, efektywne odświeżenie jedynie w przypadku dodatków na bazie olejów roślinnych
- ❑ Ograniczone możliwości obniżenia temperatur technologicznych - jedynie w idealnych warunkach (suchy i nie wychłodzony granulaty asfaltowy)
- ❑ Istnieje potencjał wykorzystania technologii WMA do obniżenia temperatur technologicznych przy dozowaniu granulatu na gorąco

Dziękuję za uwagę

**Politechnika
Warszawska**

a.liphardt@il.pw.edu.pl

